

Aktuální témata pro členy správních orgánů a interní auditory

Tomáš Pivoňka, ČIIA, ČEZ, a. s.

20 let

1995–2015

ČESKÝ INSTITUT

INTERNÍCH AUDITORŮ

Témata

- **Legislativní změny v postavení výborů pro audit a interního auditu**
 - Požadavky na složení výboru, jeho role v CG a odpovědnosti směrem k IA
- **Aktuální otazníky kolem trestní odpovědnosti firem**
 - Aplikační praxe

Účastníci panelové diskuze

- Luboš Řežábek, člen Řídícího výboru CloD, předseda dozorčí rady OKD, a. s.
- Tomáš Vyhnánek, ředitel Centrální harmonizační jednotky MF ČR
- Tomáš Kafka, Director, Ernst & Young Audit, s.r.o
- Tomáš Pivoňka, Prezident ČIIA, ředitel útvaru IA ČEZ, a.s.

Legislativní změny v postavení výborů pro audit a interního auditu

Legislativní smršť

- Novela zákona o auditorech (334/2014 Sb.) – účinná od ledna 2015 (ZoA)
- Novela zákona o účetnictví (v ní včleněná novela zákona o auditorech) – v lednu 2015 schválené vládou, plánovaná účinnost od 1. 1. 2016 (ZoÚ)
- Návrh zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě - v PS ČR, plánovaná účinnost od 1. 1. 2016 (ZoVRK)

Velký třesk

- V současné době je 215 subjektů veřejného zájmu auditovaných velkými auditními firmami v ČR (většina má VpA)
- Potenciálně dalších až 100+ subjektů s povinností mít VpA (ZoÚ a ZoVRK) s obdobnými parametry

Legislativní změny v postavení výborů pro audit a interního auditu

1. Výbor pro audit („VpA“) již není ze zákona povinně orgánem společnosti

- V ZoA byla bez náhrady zrušena věta stanovující, že VpA „je orgánem subjektu veřejného zájmu“
- Dle platné legislativy je možné VpA jako orgán společnosti ponechat (ZOK umožňuje určit další orgány společnosti)
- **Orgán společnosti ano či ne?**

2. Nové požadavky na složení VpA a kompetence jeho členů

- ZoA
 - VĚTŠINA členů VpA musí být nezávislá a musí mít nejméně tříleté praktické zkušenosti v oblasti účetnictví nebo povinného auditu (dosud pouze 1 člen). Členové VpA jsou jmenováni z nevýkonných členů DR nebo ze 3.osob.
- ZoÚ
 - Členové VpA jsou jmenováni z nevýkonných členů DR nebo ze 3.osob.
 - Většina členů výboru musí být nezávislá a odborně způsobilá (2 roky praxe v řídicí pozici, řízení rizik, IA nebo aktuár)
 - Předseda výboru musí být nezávislý
 - Nejméně jeden člen výboru pro audit musí být osobou, která je nebo byla statutárním auditorem nebo účetním expertem, tento musí být nezávislý
- **Co je „nevýkonný člen“ DR a co znamená „nezávislý“ člen VpA?**

Legislativní změny v postavení výborů pro audit a interního auditu

3. Změny v působnosti VpA

- ZoA
 - Výbor nově „nehodnotí“ ale „sleduje“ **účinnost vnitřní kontroly**, interního auditu a řízení rizik
 - Výbor doporučuje auditorskou společnost (popř. statutárního auditora) k provedení povinného auditu (návrh valné hromadě k rozhodnutí předkládá dozorčí rada).
- ZoÚ
 - Výbor sleduje účinnost vnitřního auditu a **zajišťuje jeho funkční nezávislost**, je-li funkce vnitřního auditu zřízena; **vnitřní audit je výboru pro audit v takovém případě funkčně podřízený**...důvodová zpráva k zákonu: Zajištění funkční nezávislosti vnitřního auditu výborem pro audit znamená, že výbor pro audit zejména:
 - schvaluje statut vnitřního auditu,
 - schvaluje rizikově zaměřené plány vnitřního auditu,
 - projednává zjištění a doporučení vnitřního auditu,
 - dohlíží nad využitím doporučení vnitřního auditu a nad plněním přijatých nápr. opatření,
 - přezkoumává adekvátnost zdrojů vnitřního auditu a navrhuje jejich navýšení nebo snížení včetně odměn vedoucího vnitřního auditu,
 - projednává jmenování a odvolání vedoucího útvaru vnitřního auditu a
 - projednává narušení nezávislosti vnitřního auditu.
- **U ZoA žádná významná změna, jak to je u ZoÚ?**

Back up

- **ZoÚ - výbor pro audit zřídí velká účetní jednotka, která je:**
 - státním podnikem nebo obchodní korporací s většinovým vlastníkem z veřejného sektoru
 - konsolidující účetní jednotkou, která na konsolidovaném základě naplňuje parametry velké účetní jednotky.
 - u dcer společností uvedených shora, pokud tak rozhodne mateřský podnik
- velká účetní jednotka (2 z násled. podmínek)***
- aktiva 500+ mil. Kč,
 - čistý obrat 1 000+ mil. Kč,
 - počet zaměstnanců 250+
- **ZoVRK – výbory zřizují všichni správci kapitol st. rozpočtu (povinně cca 40), kraje a velká města (fakultativně další desítky)**

*Doporučení Komise ze dne 15. února 2005 o úloze **nevýkonných členů správní rady nebo členů dozorčí rady** a o výborech správní nebo dozorčí rady společností kótovaných na burze*

- **člen správního orgánu** je **nezávislý** pouze tehdy, nemá-li žádné obchodní, rodinné či jiné vztahy se společností, jejím většinovým akcionářem nebo vedením, které vytvářejí střet zájmů zhoršující jeho úsudek (posouzení je primárně úkolem dotčeného správního orgánu)
- **výkonným členem správní rady** se rozumí jakýkoli člen správního orgánu společnosti (v monistickém systému) podílející se na každodenním řízení společnosti
- **nevýkonným členem správní rady** se rozumí jakýkoli člen správního orgánu společnosti (v monistickém systému) kromě výkonného člena správní rady
- **členem dozorčí rady** se rozumí jakýkoli člen dozorčího orgánu společnosti (v dualistickém systému).

- Vztah VpA a IA je **partnerským a subdavatelským vztahem** – VpA a IA jsou strážci hodnoty společnosti pro akcionáře (a další stakeholdery – investoři, média apod.)
- Vztah je realizován ve 2 rovinách:
 - Práce IA je pro VpA primárním zdrojem **ujištění, že vnitřní kontrolní systém je účinný** a že klíčová rizika jsou adekvátně řízena
 - VpA sleduje/hodnotí práci IA a je tak **pojistkou silného postavení a účinnosti IA**
- Ujištění je hodnocení auditované oblasti, **kterým IA vzkazuje členovi výboru**, jestli má jako zástupce vlastníka něco v oblasti dělat, nebo ne...

Klíčové očekávání VpA:

IA garantuje trvalý dohled nad účinností vnitřního kontrolního systému

5 imperativů pro naplnění očekávání VpA (a účinný IA):

1. Interní audit je silný (nezávislost, adekvátní zdroje, vedoucí IA je „persona grata“)
2. Interní audit je úplný (pokrývá všechna klíčová rizika/oblasti)
3. Interní audit je profesionální (včasné, kvalitní, objektivní a potřebné služby)
4. Interní audit je aktivní (koordinuje svoji činnost s ostatními a rychle reaguje)
5. Interní audit dotahuje věci do konce (monitoring plnění nápr. opatření)